

som jeg allerede ved Finanslovens første Behandling spurgte efter Lovforslaget, idet jeg ligesom alle andre, der har haft Lejlighed til i Praksis at beskæftige sig med Kriminalitet, har savnet denne Lov gennem Aarene. Som det fremgaar af mine Udtalelser den Gang, er jeg ganske enig med den højtærede Justitsminister i, at det bedste Middel til at bekæmpe Kriminaliteten er at gøre Udsigten til Paagribelse og Opdagelse stærk og nærliggende, og jeg tror, at man fra Pantelaanernes Side kunde skabe sig en gunstig Opinion ved at medvirke til dette Arbejde, saaledes som det allerede for en Del af Pantelaanernes Vedkommende finder Sted. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen (Randers Amt) i, at det er navnlig Misbrugene, der her som alle andre Steder kaster deres Skygge over hele Standen, og det er disse Misbrug, der har skabt denne mindre velvillige Bødømmelse af hele Standen, som faktisk findes. Naar det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen talte om at befri Pantelaanerne for Overlegenhed, vil jeg haabe, at det ærede Medlem ikke vil ekspropriere denne Egenskab til Brug for sig selv; man kan ogsaa faa for meget af det gode. Naar det ærede Medlem citerede min Partifælle det ærede Medlem Hr. Johannes Lou, vil jeg sige, at den Annonce, der blev læst op, tyder efter min Mening ikke paa at hidrøre fra en Pantelaaner, men langt snarere fra, skal vi sige en „Menneskeven“, saa haaber jeg, vi forstaar hinanden.

Jeg skal i øvrigt ikke opholde mig længe ved Lovforslaget. Det har i Landstinget gennem en grundig Udvalgsbehandling faaet en Form, som jeg for mit Vedkommende i det hele kan tiltræde. Jeg ønsker kun at gøre en ganske enkelt Bemærkning til den højtærede Justitsminister med Hensyn til Rentens Størrelse. Den højtærede Minister talte om, at Renten her ikke var Rente i egentlig Forstand. Jeg er ikke sikker paa, at der er nogen Væsensforskel mellem den Rente, som en Pantelaaner oppebærer, og den Rente, der oppebæres i andre Forhold, hvor Penge udlaanes. Ogsaa naar en Bank laaner Penge ud, er der i Renten indsluttet en vis Risikopræmie, og der er indsluttet Omkostninger. Men jeg er enig med den højtærede Justitsminister i, at Risikopræmien er særlig stærkt fremtrædende for Pantelaanernes Vedkommende, og at ogsaa Omkostningerne paa Grund af Forretningernes ringe Størrelse spiller en forholdsvis stor Rolle og derfor til en vis Grad maa medføre en noget højere Rente, end man er vant til at se andre Steder. Vi har naturligvis fra vor Side den fuldeste

Sympati for Bestræbelsen for at bringe Renten i disse Forhold ned saa langt, som det er muligt; jeg finder kun Anledning til — men her taler jeg rent personligt — at sige, at jeg nærer nogen Tvivl om, at man vil kunne naa saa langt ned, som man stræber efter i Lovforslaget. Jeg synes ikke, at de Erfaringer, man har høstet paa Assistenthuset, netop peger i den Retning; men jeg skulde hilse det med Glæde, om det kan lykkes.

Ændelig vil jeg sige ganske kort med Hensyn til det offentlige Overtagelse af denne Opgave, at jeg tror, man er gaaet den Vej forskellige Steder i Udlandet, og jeg erkender, at der kan anføres vægtige Betragtninger derfor, men jeg maa i den Henseende stille mig paa samme Standpunkt som vor Ordfører i Landstinget. Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til Vedtagelse uforandret.

Heilesen: Dette Lovforslag kommer ualmindelig vel forberedt til dette høje Ting. Der foreligger et Forslag udarbejdet af Kriminalistforeningen, der danner Grundlaget for Forslaget; endvidere har Næringslivets Hovedorganisationer anbefalet Forslaget, og endelig er det vedtaget i Landstinget enstemmigt med Tilslutning fra alle Partier. Jeg kan da straks sige, at denne Forberedelse efter mit Skøn har givet Forslaget et saadant Indhold, at vi kan medvirke til, at det gennemføres uforandret her i dette høje Ting uden Udvalgsbehandling. Jeg skal dertil kun knytte nogle faa Bemærkninger.

Forslagets første Afsnit, §§ 1—14, er Udtryk for den Opfattelse, der mere og mere gør sig gældende, at selv om Næringsfrihed maa være Udgangspunktet, maa paa mangfoldige Omraader denne Næringsfrihed begrænses, hvor samfundsmæssige Hensyn kræver det, og jeg skønner, at de Regler, der findes i Lovforslaget i saa Henseende, og som for en stor Del kun samler og videre udvikler hidtilgældende spredte Bestemmelser, i det store og hele træffer det rette. Jeg tror ud fra de Synspunkter, som allerede er fremhævede af tidligere Talere, og som jeg derfor ikke skal gentage, at det er af stor Betydning for Retssikkerheden, at vi faar de Regler om de personlige Betingelser, om de paagældende Personers Rettigheder og om det Tilsyn med de næringsdrivende, som omhandles i dette Lovforslag.

Der er kun en enkelt Paragraf i dette Lovforslag, som forekommer mig at være noget betænkelig. Thi, som jeg fremhævede